



การพัฒนารูปแบบการจัดการกีฬาและการออกกำลังกาย โดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน

THE DEVELOPMENT A SPORT AND EXERCISE MANAGEMENT MODEL
BY SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS FOR ELDERS OPERATED
IN THE UPPER NORTH

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชัยณรงค์ คงแก้ว

ประจำปีที่ 15 ฉบับที่ 1 ตุลาคม 2556-มีนาคม 2557

Chiangmai
Rajabhat
University

การพัฒนารูปแบบการจัดการกีฬาและการออกกำลังกาย โดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน

THE DEVELOPMENT A SPORT AND EXERCISE MANAGEMENT MODEL BY SUBDISTRICT
ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS FOR ELDERS OPERATED IN THE UPPER NORTH

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชัยณรงค์ กงแก้ว*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน และมีวัตถุประสงค์เฉพาะ (ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน และ 3) เพื่อประเมินผลรูปแบบการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน

การวิจัยครั้งนี้มีวิธีการดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน โดยการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ และการสำรวจ ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน โดยการพัฒนาและตรวจสอบรูปแบบโดยการสนทนากลุ่ม และขั้นตอนที่ 3 ประเมินผลรูปแบบการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน โดยการประเมินโดยองค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการวิจัยปรากฏผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพ พบร่วมกันว่า การจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน โดยรวมและรายด้านมีสภาพในระดับปานกลาง ซึ่งสภาพที่มีการจัดการสูงที่สุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบล มีกิจกรรมหรือโครงการในการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุ รองลงมาจะมีระดับมาก คือ องค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

2. ผลการพัฒนา พบร่วมกันว่า มี 5 องค์ประกอบ คือ ปัจจัยนำเข้า (6 M-IT) กระบวนการ (POLKACIR) ผลผลิต ผลลัพธ์ และข้อมูลย้อนกลับ และตรวจสอบรูปแบบ พบร่วมกันว่า รูปแบบมีความเหมาะสมและความถูกต้องครอบคลุม อยู่ในระดับมาก

3. ผลการประเมินความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของรูปแบบ อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การจัดการกีฬา, การออกกำลังกาย, องค์การบริหารส่วนตำบล, ผู้สูงอายุ

ABSTRACT

The main objective of this research is to development a sport and exercise management model by Subdistrict Administrative Organizations for elders operated in the Upper North, There are three specific objectives; 1) to investigate the current situations of sport and exercise management model by Subdistrict Administrative Organizations for elders operated in the Upper North, 2) to development a sport and exercise management model by Subdistrict Administrative Organizations for elders operated in the Upper North, 3) to evaluate the sport and exercise management model by Subdistrict Administrative Organizations for elders operated in the Upper North.

The research followed three steps: step 1. Investigate the current situations of sport and exercise management model by Subdistrict Administrative Organizations for elders operated in the Upper North, using document research, interview and survey method. Step 2. development a sport and exercise management model by Subdistrict Administrative Organizations for elders operated in the Upper North by drafting and testing by focus group discussion the model. Step 3. Evaluating the sport and exercise management model by Subdistrict Administrative Organizations for elders operated in the Upper North by evaluation conducted by each Subdistrict Administrative Organization.

The research results are as follows:

1. The study current situations showed that the overall of sport and exercise management model by Subdistrict Administrative Organizations for elders operated in the Upper North were moderate. The highest indicated the fact that the Subdistrict Administrative Organizations had sport and exercise projects for elders. The second showed that the Subdistrict Administrative Organizations monitored and evaluated their operational plans based on their defined standards.

2. The development and testing of the model showed that the 5 components are input (6 M-IT), process (POLKACIR), Output, Outcome and Feedback. The model was propriety and accuracy at the high level.

3. The evaluation of sport and exercise management model by Subdistrict Administrative Organizations for elders operated in the Upper North showed high feasibility and utility.

Keywords: Sport Management, Exercise, Subdistrict Administrative Organizations, Elderly

บทนำ

ความสำคัญของผู้สูงอายุได้มีการเปลี่ยนแปลงบทบาทในสังคมไทยเป็นอย่างยิ่งจากการเพิ่มจำนวนประชากรในส่วนของผู้สูงอายุทำให้เกิดการก้าวเข้าสู่การเป็นประเทศสังคมผู้สูงอายุ (Ageing Society) ตั้งแต่ปี พ.ศ.2548 เป็นต้นมา ตามที่สกอน แท่งเพ็ชร์ (2550: 10-15) กล่าวว่า ภาวะประชากรผู้สูงอายุของประเทศไทยที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 2.53 ล้านคน ในปี พ.ศ.2523 ไปเป็น 5.78 ล้านคนในปี พ.ศ.2543 และ 5.97 ล้านคนในปี พ.ศ.2545 และจากการคาดการณ์จำนวนประชากรสูงอายุจะเพิ่มเป็น 10.73 ล้านคนในปี พ.ศ.2563 ซึ่งลักษณะประชากรผู้สูงอายุในภาคเหนือ มีประชากรผู้สูงอายุร้อยละ 11.1 ของภาค โดยเฉพาะในภาคเหนือตอนบน

กีฬาเป็นลักษณะการออกกำลังกายที่มีประโยชน์ต่อผู้บุรุษทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและปัญญา ส่งผลที่ดีต่อสุขภาพ อีกทั้งประโยชน์ของการออกกำลังกายต่อสภาพร่างกายของผู้สูงอายุและในแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2550-2554) ได้ให้ความของคำว่า การออกกำลังกาย หมายถึง การกระทำใดๆ ที่มีการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย เพื่อสุขภาพ เพื่อความสนุกสนานและเพื่อสังคม โดยใช้กิจกรรมง่ายๆ หรือมีกฎ กติกาการแข่งขันง่ายๆ

การที่ผู้สูงอายุประสบกับปัญหาสุขภาพ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมตามที่สกัด แห่งเพชร (2550: 22-25) พบว่า ภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุภาคเหนือ พ.ศ.2545 มีผู้สูงอายุที่นิยมการออกกำลังกายเพียงร้อยละ 23.0 และไม่ออกกำลังกายเลยร้อยละ 77.0 สอดคล้องกับการศึกษาของคณะกรรมการจัดงานสร้างสุขภาคเหนือ (2550: 13) ที่พบว่า ภาคเหนือมีการเจ็บป่วยของประชาชนทั้งทางร่างกายและจิตใจยังคงมีอัตราสูงเป็นอันดับหนึ่งของประเทศไทย พดติกรรมเสียง ยังคงเป็นปัญหาสำคัญต่อสุขภาพของประชาชนในภาคเหนือ โดยโรคมะเร็ง โรคระบบไหลเวียนโลหิต โรคหัวใจ ยังเป็นสาเหตุ การตาย 3 อันดับแรก และยังพบว่าการขาดด้วยสุขภาวะและจิตใจ โดยมีสาเหตุมาจากการความวิตกกังวลด้านสุขภาพ ในประเด็นสุขภาวะที่เป็นปัญหาต่อความสุขของคนภาคเหนือ คือ ไม่ได้ออกกำลังกายเป็นประจำ โดยที่องค์กรในระดับท้องถิ่น คือ องค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นส่วนสำคัญในการจัดการโดยการใช้กีฬาและการออกกำลังกายมาเป็นเครื่องมือในการ พัฒนาสุขภาวะ แต่จากการศึกษาของส่วนพัฒนางานศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยี (2547: 17-20) ได้กล่าวถึงปัญหา และแนวโน้มขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อจัดทำบริการสาธารณสุข ให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ยังมีปัญหาที่สำคัญ คือ การมีขนาดเล็ก ทั้งในแง่ของรายได้และบุคลากรน้อย รวมถึงปัญหาการขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล และ สอดคล้องกับการประเมินผลการดำเนินงานของแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2540-2544) ระยะครึ่งปี พ.ศ.2540-2542 พบว่า การบริหารจัดการองค์กรในการพัฒนาการกีฬา ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ขาดประสิทธิภาพ ขาดการประสานงานร่วมมือไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งไม่ได้กระจายอำนาจให้ส่วนท้องถิ่นมีบทบาท ในการบริหารงานและการดำเนินการอย่างทั่วถึง ตลอดจนการขยายเครือข่ายของชุมชนและสมอสรกีฬาระดับอำเภอและ ตำบลไม่แพร่หลาย ดังนั้น ถ้าหากมีรูปแบบการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับ ผู้สูงอายุ ที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุได้แล้วก็จะสามารถทำให้ผู้สูงอายุหันมาสนใจการเล่นกีฬา และการออกกำลังกายมากขึ้นจนเกิดผลดีต่อสุขภาพได้อย่างยั่งยืน

ระเบียบวิธีวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน

ส่วนที่ 1 ศึกษาข้อมูล ความสำคัญ แนวโน้ม หลักการ ทฤษฎี ที่เผยแพร่เป็นตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและต่างประเทศหรือเผยแพร่ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็นแนวทางในการทำการศึกษาสภาพการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา คือ หลักการ ทฤษฎี เพื่อให้ได้แนวทางกระบวนการในการจัดการในพัฒนารูปแบบการจัดการกีฬาโดยองค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับผู้สูงอายุ โดยใช้ตารางการวิเคราะห์เนื้อหาเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ส่วนที่ 2 การศึกษาแนวทางปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อสรุปกระบวนการในการจัดการ จนประสบความสำเร็จ โดยผู้วิจัยคัดเลือกองค์การบริหารส่วนตำบลต้นแบบ (Best Practice) ด้วยวิธีทำการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ซึ่งได้องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีกระบวนการจัดการที่ได้รับรางวัลยกย่องในระดับชาติ และใช้เทคนิค Snowball Sampling Technique จากองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว เพื่อให้ได้องค์การบริหารส่วนตำบล

ที่มีการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายที่ดีสำหรับผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง อีก 7 แห่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ท่าช้าง จังหวัดเชียงใหม่ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าตุ้ม และองค์การบริหารส่วนตำบลศรีบัวบาน จังหวัดลำพูน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเสต็จ และองค์การบริหารส่วนตำบลตันพิชัย จังหวัดลำปาง องค์การบริหารส่วนตำบลลดอกคำใต้ และองค์การบริหารส่วนตำบลลงสุวรรณ จังหวัดพะเยา ผู้วิจัยใช้การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กับผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ตัวแทนคณะกรรมการผู้สูงอายุ และตัวแทนผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา คือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์ และข้อมูลย้อนกลับ โดยใช้แบบสัมภาษณ์การสนทนากลุ่มมาเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือจากการศึกษาในส่วนที่ 1 แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ตลอดจนสำนวนภาษาในการสื่อความหมาย และปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

ส่วนที่ 3 การศึกษาสภาพ โดยการสำรวจเพื่อให้ได้กระบวนการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบนในปัจจุบัน การสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดจำนวนในแต่ละจังหวัด ให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 440 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย 4 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ตัวแทนคณะกรรมการผู้สูงอายุ และตัวแทนผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบล ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา คือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์ และข้อมูลย้อนกลับ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขที่เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาข้อคำถามถึงความตรงประเด็น ความครอบคลุมในเนื้อหาสาระต่างๆ ของแบบสอบถามและหาความเที่ยงตรง ได้ข้อที่มีค่าความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.60-1.00 จำนวน 85 ข้อ และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยการนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเทียบเคียงกับประชากรและไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นผู้สูงอายุในชุมชนผู้สูงอายุบ้านรุ่งอรุณ อำเภอหาดง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ค่าสัมประสิทธิ์อลฟ้า (Alpha Coefficient: α) = .95

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน

ส่วนที่ 1 การพัฒนารูปแบบการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน จากผลการศึกษาเอกสาร แนวทางการปฏิบัติที่ดี และสภาพการจัดการที่ได้ศึกษาในขั้นตอนที่ 1 ซึ่งตัวแปร คือ กระบวนการตามทฤษฎีระบบ 5 องค์ประกอบ คือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์ และข้อมูลย้อนกลับ เพื่อนำมาวิเคราะห์สภาพและแนวทางในการจัดการและนำร่างรูปแบบการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้อง ครอบคลุมของเนื้อหา และทำการปรับปรุง แก้ไขร่างรูปแบบ

ส่วนที่ 2 ตรวจสอบรูปแบบด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และประเมินความเหมาะสม ความถูกต้อง ครอบคลุมของรูปแบบการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 ท่าน ซึ่งตัวแปรในการศึกษาเป็นการตรวจสอบองค์ประกอบ เนื้อหาของรูปแบบและตรวจสอบความเหมาะสม ความถูกต้องของครอบคลุมของรูปแบบ โดยใช้แบบประเมินที่สร้างจากการกำหนดประเด็นการสัมภาษณ์ ในการสนทนากลุ่มและแบบประเมินความเหมาะสม ความถูกต้องของครอบคลุม ผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและการใช้ภาษา

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินผลรูปแบบการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุในเขตภาคเหนือตอนบน

เป็นการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์โดยส่งรูปแบบการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบนที่ได้ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ ให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 100 แห่ง ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดจำนวนในแต่ละจังหวัด ให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน ซึ่งผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และตัวแทนผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างละ 100 คน ตัวแปรคือความน่าเชื่อถือของรูปแบบ โดยใช้เครื่องมือแบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ที่สร้างขึ้นผ่านการพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและการใช้ภาษา และทำการปรับปรุง แก้ไขแบบประเมินตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

สรุปผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุในเขตภาคเหนือตอนบน

การศึกษาสภาพการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน ใช้ทฤษฎีระบบ และทฤษฎีหลักการจัดการเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบ จากการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดี พบร่วมกับการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน มี 5 องค์ประกอบ คือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์ และข้อมูลย้อนกลับ สำหรับการศึกษาสภาพการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน พบร่วมกับการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน องค์การบริหารส่วนตำบลมีกิจกรรมหรือโครงการในการเด่นกีฬาและการออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุ และได้มีการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผน เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุในเขตภาคเหนือตอนบน

การพัฒนารูปแบบการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน มี 5 องค์ประกอบ คือ

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า (6 M-IT) ประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ด้านงบประมาณ ด้านการจัดการ ด้านวัฒนธรรม ด้านการตลาด และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

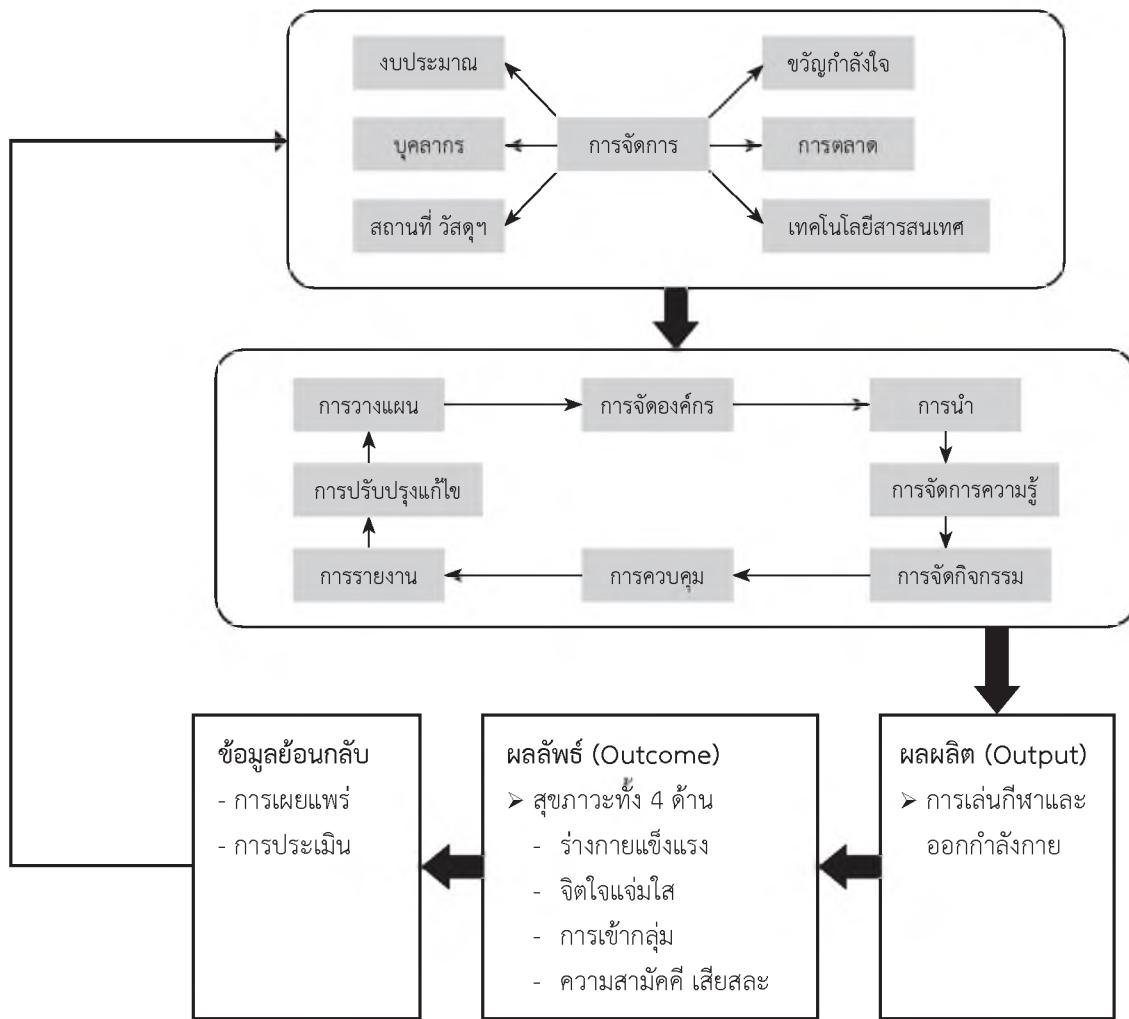
องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ (POLKACIR) ประกอบด้วย การวางแผน จัดองค์กร การนำ การจัดการความรู้ในองค์กร การจัดกิจกรรม การควบคุม การรายงานผล และการปรับปรุงแก้ไข

องค์ประกอบที่ 3 ผลผลิต การเล่นกีฬาและการออกกำลังกาย

องค์ประกอบที่ 4 ผลลัพธ์ การพัฒนาสุขภาวะ

องค์ประกอบที่ 5 ข้อมูลย้อนกลับ การเผยแพร่ และการประเมิน

การตรวจสอบรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ทั้ง 5 องค์ประกอบ มีความเหมาะสมและความถูกต้องโดยรวมอยู่ในระดับมาก



ภาพที่ 1 รูปแบบการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ
ในเขตภาคเหนือตอนบน

ขั้นตอนที่ 3 ผลการประเมินผลรูปแบบการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน

การประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ พบร่วม อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน ทั้ง 3 ส่วน พบว่า การจัดการกีฬาและการออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุ มีองค์ประกอบในการจัดการ 5 องค์ประกอบ คือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์ และข้อมูลย้อนกลับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารเชิงระบบ มีองค์ประกอบครอบคลุมและสอดคล้องกันจึงเป็นปัจจัยนำเข้าที่ดีสู่กระบวนการบริหารจัดการที่จะส่งผลให้เกิดการพัฒนาผลผลิตและผลลัพธ์ ที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุส่งผลให้ผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาและการออกกำลังกายเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับ ประชุม รอดประเสริฐ (2543: 66) ได้ให้รายละเอียดของระบบไว้ใน 2 ลักษณะ กล่าวคือ ความหมายที่เป็นนามธรรม และรูปธรรม โดยความหมายที่เป็นนามธรรมของระบบ หมายถึง วิธีการ (Method) การปฏิบัติงานที่มีรูปแบบและขั้นตอนที่ไม่ตายตัว อาจผันแปรตามสภาพแวดล้อมและปัจจัยที่กำหนดให้ ส่วนความหมายที่เป็นรูปธรรม หมายถึง สรรพสิ่ง (Entity) ที่ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์และพึงพาอาศัยกัน โดยมีส่วนหนึ่งเป็นศูนย์กลางของระบบและสอดคล้องกับ Semprevivo (1976: 1) อธิบายว่า ระบบ คือ องค์ประกอบต่างๆ ที่ทำงานเกี่ยวกับสัมพันธ์กัน เพื่อให้เกิดผลอย่างโดยย่างหนึ่ง กล่าวได้ว่า ระบบ คือ การปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้งหลายในการปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินงาน

2. รูปแบบการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมาขึ้นมาจากการข้อมูลที่สำคัญ คือ ส่วนแรกเป็นการศึกษาเอกสารในส่วนของทฤษฎี หลักการ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการกีฬาโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิดตามทฤษฎีระบบ และหลักการจัดการ เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยขั้นตอนที่ 1 และทำการศึกษาแนวการปฏิบัติที่ดีในการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบล และสำรวจสภาพการจัดการกีฬาและการออกกำลังกาย เพื่อนำมากำหนดเป็นร่างรูปแบบ ในขั้นตอนที่ 2 จานนั้นนำไปพัฒนาเป็นรูปแบบการจัดการกีฬาโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน โดยการสนทนากลุ่มและทำการประเมินความเหมาะสมและความถูกต้องครอบคลุมของเนื้อหา ซึ่งพบว่า การจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน มี 5 องค์ประกอบ คือ

2.1 องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า (6 M-IT) ประกอบด้วย ด้านคน (Man) ในส่วนของผู้บริหาร บุคลากร และผู้สูงอายุ ด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ (Material) ด้านงบประมาณ (Money) ด้านการจัดการ (Management) ด้านขวัญกำลังใจ (Morale) ด้านการตลาด (Market) และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัยนำเข้าเป็นการให้ความสำคัญของผู้บริหารและผู้สูงอายุ การพัฒนาบุคลากร การจัดเตรียมสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ การจัดหางบประมาณจากหน่วยงานต่างๆ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ความเข้าใจ การดูแลเอาใจใส่ การอำนวยความสะดวก ภารกิจผู้สูงอายุและการสื่อสารกับผู้สูงอายุ ทั้งหลายเหล่านี้ คือทรัพยากรในการจัดการที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ส่งเสริม สนับสนุนให้การจัดการ จึงจะส่งผลต่อการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุด้านการเงินการได้สำเร็จตามเป้าหมายที่ไว ซึ่งสอดคล้องกับศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2542: 444) กล่าวว่า ทรัพยากรการจัดการ (Management Resources) อันได้แก่ 4 M's ประกอบด้วย คน (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่ (Material) และการจัดการ (Management) ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ถูกนำเข้าในระบบ ในการพัฒนาที่ซับซ้อนทำให้ทรัพยากรเพียง 4 ประการ เริ่มไม่เพียงพอสำหรับเป้าหมาย จึงได้เพิ่มขึ้นอีก 2 M's เป็น 6 M's ได้แก่ ขวัญและกำลังใจ (Morale) ที่มีองค์ประกอบความสำคัญ หรือคุณค่าของจิตใจของผู้ที่เกี่ยวข้องและการตลาด (Market) และสอดคล้องกับวินัย ไชยทอง (2547: 18) กล่าวถึงทรัพยากรในการจัดการ มี 4 ประการ ดังนี้ ทรัพยากรมนุษย์ (Human) หมายถึง พนักงานทั้งหมดที่ทำงานในองค์การ ทุน (Capital) หมายถึง ที่ดิน เครื่องมือเครื่องใช้ และสิ่งก่อสร้างต่างๆ เทคโนโลยี (Technology) ได้แก่ เครื่องจักรกล และข้อมูลข่าวสาร (Information) หมายถึง ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่จำเป็น

2.2 องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ (POLKACIR) ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การนำ (Leading) การจัดการความรู้ในองค์กร (Knowledge Management in Organize) การจัดกิจกรรม (Activating) การควบคุม (Controlling) การรายงานผล (Informing) และการปรับปรุงแก้ไข (Renovating) ทั้งนี้อาจเป็นพระการศึกษาทบทวนกระบวนการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายจะต้องมีการจัดตั้งคณะกรรมการและคณะกรรมการในการประสานงานและสร้างแรงจูงใจให้ผู้สูงอายุได้เข้าร่วมการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายเพิ่มมากขึ้น พร้อมทั้งการวิเคราะห์สถานการณ์ของผู้สูงอายุในการสร้างกิจกรรมหรือโครงการกีฬาและการออกกำลังกาย จนนี้ทำการประเมินผลและสรุปการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นในการจัดการกีฬาและการออกกำลังกาย ซึ่งกระบวนการเหล่านี้ส่งผลให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้สอดคล้องกับการศึกษาของสุรัสวดี ราชกุลชัย (2547: 4) กล่าวว่า การบริหาร คือ กลุ่มของกิจกรรม ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การสั่งการหรือการชี้นำ (Directing/Leading) และการควบคุม (Controlling) ซึ่งจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับทรัพยากรขององค์การ เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และด้วยจุดมุ่งหมายสำคัญในการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล และจาก การศึกษาของ Bovee (1993: 5) กล่าวว่า หน้าที่หรือกิจกรรมขั้นพื้นฐานที่ผู้บริหารต้องกระทำ ในปัจจุบันยังคงเป็นหน้าที่ 4 ประการ ได้แก่ POLC ดังนี้ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) การควบคุม (Controlling) ซึ่งสอดคล้องกับ จันทรานี สงวนนาม (2545: 86-87) ได้กล่าวถึง กระบวนการ (Process) ว่าเป็นการนำเอา ปัจจัยทางการบริหารทุกประการมาใช้ในการดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ เนื่องจากกระบวนการจัดการจะมีระบบอยู่ ร่วมกันอยู่หลายระบบ គรបງจะรังสรรค์แต่การบริหารจัดการ การนิเทศ การวัดผลและประเมินผล การติดตามตรวจสอบ เพื่อให้ปัจจัย ทั้งหลายเข้าสู่กระบวนการทุกรอบวนการทุกรอบวนการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 องค์ประกอบที่ 3 ผลผลิตในการเล่นกีฬาและการออกกำลังกาย พบว่า กระบวนการจัดการทั้งหมดเป็นการนำเอาปัจจัยมาดำเนินการเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทำให้เกิดการเข้าร่วมการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายของผู้สูงอายุ ทั้งนี้อาจเป็นเพรารูปแบบการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้สูงอายุเป็นการส่งเสริมการเข้าร่วมของทุกภาคส่วนในองค์การบริหารส่วนตำบล ส่งผลให้ผู้สูงอายุมีความรู้และเห็นความสำคัญของผู้สูงอายุ และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุได้และเข้าร่วมกิจกรรมในเล่นกีฬาและการออกกำลังกายเพิ่มมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับสุชาดา จักรพิสุทธิ์ (2547: 18-23) กล่าวว่า การเข้าร่วมกิจกรรม เกิดจากจิตใจ ที่ต้องการเข้าร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของกลุ่มคน ซึ่งการเร้าให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมนั้น ผู้ดำเนินงานจะต้องมีความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งวิธีการดำเนินชีวิต ค่านิยม ประเพณี ทัศนคติของบุคคล เพื่อให้เกิดความสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม และสอดคล้องกับแผนพัฒนากีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ.2550-2554 (2550: 8) ได้กล่าวว่า ในช่วงแผนการพัฒนากีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2542-2544) และฉบับที่ 3 (พ.ศ.2545-2549) คนไทยมีแนวโน้มการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายมากขึ้น

2.4 องค์ประกอบที่ 4 ผลลัพธ์ในการจัดการกีฬาและการออกกำลังกาย พบว่า การจัดการกีฬาและการออกกำลังกายสามารถทำให้ผู้สูงอายุหันมาสนใจการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้เกิดการพัฒนาสุขภาวะของผู้สูงอายุได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกีฬาและการออกกำลังกายเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทางร่างกาย โดยผู้สูงอายุที่เล่นกีฬาและออกกำลังกายจะมีสุขภาพและร่างกายแข็งแรงมากขึ้น สามารถช่วยเหลือตนเอง ไม่ต้องพึ่งพิงผู้อื่นในการดำเนินชีวิตประจำวัน ทางจิตใจ โดยผู้สูงอายุจะมีจิตใจเป็นสุขเมื่อได้เล่นกีฬาและออกกำลังกาย ทางสังคม โดยผู้สูงอายุเกิดความสามัคคีและสามารถเข้าสังคมได้เป็นอย่างดี และทางปัญญา โดยผู้สูงอายุจะมีความเสียสละและยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับประเวศ วงศ์ (2543: 4) ให้ความหมายของภาวะสุขภาพผู้สูงอายุว่า เป็นสุขภาวะที่สมบูรณ์ทางกาย ทางจิต ทางสังคม และทางจิตวิญญาณ และสอดคล้องกับวิชัย เหลียวรุ่งเรือง และคณะ (2552: 5) กล่าวว่า ผู้สูงวัยจึงมีความจำเป็น ที่ต้องมีการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมเพื่อกระตุ้นให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่ดีขึ้น เพื่อช่วยลดความเสื่อมของเซลล์ร่างกายและสมอง ผู้ที่มีภารกิจในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน คือ สมาชิกในครอบครัวผู้สูงอายุ คนในชุมชน ผู้นำหมู่บ้าน และผู้นำชุมชน

2.5 องค์ประกอบที่ 5 ข้อมูลย้อนกลับ พบร่วม เป็นกระบวนการที่เป็นการสื่อสารให้รับทราบถึงข้อมูลที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมกิจกรรมและเป็นข้อมูลที่ส่งผลในการพัฒนาการสร้างกิจกรรมการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายให้ตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุ ทั้งนี้ อาจเป็นเพระข้อมูลย้อนกลับเป็นการเผยแพร่องค์ความรู้ของหลักการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายโดยการให้ข้อมูลข่าวสารในการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายจากการสื่อสารโดยใช้บุคลากร ด้านเสียง รูปภาพ แผ่นป้ายประชาสัมพันธ์ เว็บไซต์ และผลของการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายในโครงการและกิจกรรมต่างๆ ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลและเครือข่าย และได้นำผลการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายที่ประสบความสำเร็จและมีการประเมินเพื่อมาประเมินกันทั้งในองค์การบริหารส่วนตำบลและเครือข่ายเพื่อหาแนวทางในการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) สอดคล้องกับแผนพัฒนากีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ.2550-2554 (2550: 7) ได้ก่อตั้ง แนวโน้มและทิศทางการพัฒนาการกีฬาของประเทศไทย โดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อช่วยให้ข่าวสารด้านการกีฬาทั่วโลกเข้าถึงประชาชนได้อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชนเพื่อสร้างกระแสค่านิยมและวัฒนธรรมในการเล่นกีฬาและการออกกำลังกาย

3. ประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน ในการประเมินความเป็นไปได้ และความมีประโยชน์ของรูปแบบการจัดการกีฬาและการออกกำลังกาย โดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรูปแบบการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ เมื่อนำไปใช้จริงสามารถทำได้จากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากเป็นการพัฒนาตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์ และข้อมูลย้อนกลับ ทั้งหมดนี้เป็นรูปแบบที่สร้างและพัฒนาขึ้นจากการนำเอารัพยากรและปัจจัยพื้นฐานที่มีอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล อีกทั้งยังรูปแบบที่พัฒนาขึ้นเป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ ใน การพัฒนาสุขภาวะทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และปัญญา สอดคล้องกับการศึกษาของมนพ ตันสุกายน และธฤทัย ฉัตรกมลวรกิจ (2553: 46-49) ที่พบร่วม ประชากรวัยสูงอายุของเทศบาลตำบลหนองตองพัฒนาบ้าน มีเกณฑ์ที่จะอยู่ยืนยาวมากขึ้น ผนวกกับการมีคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น จึงเป็นผลให้ผู้สูงอายุมีอัตราในด้านภาวะความเป็นผู้นำสูงกว่าอยู่อื่น ซึ่งผู้สูงอายุชายมีบทบาทมากกว่า แต่ฝ่ายขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและความสำเร็จของกิจกรรมนั้นมาจากผู้สูงอายุหญิงเป็นหลัก นอกจากนี้ยังพบว่าด้านผู้สูงอายุต้องการเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนมากที่สุด คือ กิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพ ได้แก่ การตรวจสุขภาพ การออกกำลังกาย โดยส่วนใหญ่ต้องการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม/ชุมชน/องค์กร รองลงมาคือ การร่วมระดมความคิดเห็นและการเข้าร่วมประชุม/สัมมนา อีกทั้งยังได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ทุกภาคส่วนควรเป็นกำลังสำคัญในการช่วยกันผลักดันและเชื่อมโยงสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุเข้าไว้ด้วยกันและต่อยอดองค์ความรู้ไปสู่กลุ่มเป้าหมายโดยตรง ซึ่งไม่ถือว่าเกินศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นที่จะทำได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชนท้องถิ่นเป็นแรงผลักดัน การพัฒนาผู้สูงอายุในชุมชนจะเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดและเกิดความยั่งยืนได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรมีการวางแผนในด้านปัจจัยนำเข้าเพื่อสร้างความเข้าใจและพัฒนาทุกด้านไปพร้อมๆ กัน ทั้งบุคลากร ในองค์กร งบประมาณ สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ การจัดการ การสร้างขวัญกำลังใจ การตลาดและเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้การจัดการกีฬาและการออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุมีความพร้อมก่อนการดำเนินงาน

1.2 ควรสร้างความเข้าใจและเห็นความสำคัญระหว่างผู้สูงอายุกับองค์กรบริหารส่วนตำบลและผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.3 กระบวนการในการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์กรบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน ควรปฏิบัติให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มการวางแผน การจัดองค์กร การนำ การจัดการความรู้ ในองค์กร การสร้างกิจกรรม การควบคุม การรายงาน และการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยการนำรูปแบบการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายโดยองค์กรบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบนไปทดลองใช้ และทำการประเมินรูปแบบในการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

2.2 ควรมีการวิจัยต่อเนื่องโดยการวิจัยจำแนกแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านการนำ และด้านการควบคุม โดยแยกการวิจัยเฉพาะในแต่ละด้าน เพื่อหารูปแบบที่เหมาะสมสำหรับองค์กรบริหารส่วนตำบล ในแต่ละพื้นที่

2.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการจัดการกีฬาและการออกกำลังกายขององค์กรบริหารส่วนตำบล เช่น ขนาดขององค์กรบริหารส่วนตำบล จำนวนประชากร เขตพื้นที่ และรายได้ของแต่ละองค์กรบริหารส่วนตำบล

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการจัดงานสร้างสุขภาคเหนือ. 2550. สถานเจตนารมณ์คนภาคเหนือว่าด้วยสุขแบบพอดีด้วยวิถีพ่อเพียง.
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.

จันทรاني สงวนนาม. 2545. ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา: Theory and Practice in Education Institution. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.

ประชุม รอดประเสริฐ. 2543. นโยบายและการวางแผน: หลักการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ: เนติคุลการพิมพ์.

ประเวศ วงศ์. 2543. สุขภาพในฐานะอุดมการณ์ของมนุษย์. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

นานพ ตันสุภายน และฤทัยณุ ฉัตรกมลวงศ์. 2553. ประเมินมาตรฐานการส่งเสริมสวัสดิภาพและคุ้มครองพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุแบบมีส่วนร่วมในชุมชน เทศบาลตำบลหนองตองพัฒนา อำเภอทางดง จังหวัดเชียงใหม่.
สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

วิทูรย์ เหลี่ยววุ่งเรือง และคณะ. 2552. บ้านและชุมชนสำหรับผู้สูงอายุในชนบทภาคเหนือ. สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

วินัย ไชยทอง. 2547. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. 2542. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ: Diamond in Business World.

ส่วนพัฒนางานศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยี. 2554. ความรู้เกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.). สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมส่งเสริมการเกษตร.

สุชาดา จักรพิสุทธิ์. 2547. การศึกษาทางเลือกของชุมชน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 27(4): 18-23. (มิถุนายน-สิงหาคม 2547).

สรุสวดี ราชกุลชัย. 2547. การวางแผนและการควบคุมทางการบริหาร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โสภณ แห่งเพ็ชร์. 2550. รายงานการศึกษาประชากรผู้สูงอายุภาคเหนือ. สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคเหนือ.

_____. 2540. แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ.2540-2544. สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.

_____. 2550. แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ.2550-2554. สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.

Bovee. 1993. **Management**. New York: Mc Graw-Hill.

Semprevivo, P. C. 1976. **System analysis: Definition, process and design**. Worthington, OH, U.S.A.: Science Research Associates.